Alytaus apylinkės teismo sprendimas

2013-06-20, bylos Nr. 2-684-878/2013

Teismas: Alytaus apylinkės teismas
Dokumentas: Sprendimas
Data: 2013-06-20
Bylos Nr.: 2-684-878/2013
Teisminio proceso Nr.: 2-34-3-00471-2013-0
Bylos rūšis: civilinė byla

Civilinė byla Nr. 2-684-878/2013
Teisminio proceso Nr. 2-34-3-00471-2013-0
Procesinio sprendimo kategorijos 116.1.; 128.2. (S)

PRIENŲ RAJONO APYLINKĖS TEISMAS
SPRENDIMAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2013 m. birželio 20 d.
Prienai

Prienų rajono apylinkės teismo teisėja Inga Liubinienė, sekretoriaujant Gailinai Jankauskienei, dalyvaujant pareiškėjai A. B., viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos A. B. prašymą dėl juridinę reikšmę turinčio palikimo priėmimo fakto nustatymo ir

Aprašomoji dalis

nustatė:

pareiškėja A. B. prašo nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą paveldėjimo tikslu, kad ji po savo vyro V. B., gim. (duomenys neskelbtini), mirties (duomenys neskelbtini) palikimą priėmė pradėdama jį faktiškai valdyti, taip pat prašo išduoti paveldėjimo teisės liudijimą.

Pareiškėja pareiškime nurodė ir teismo posėdžio metu paaiškino, kad (duomenys neskelbtini) mirus vyrui V. B., ji pradėjo jo palikimą faktiškai valdyti. Į notarą dėl palikimo priėmimo nesikreipė, dėl palikimo priėmimo paveldėjimo byla neužvesta. Po vyro mirties liko bendros jungtinės nuosavybės teise palikėjo ir pareiškėjos turimas butas, esantis (duomenys neskelbtini), ir negauta palikėjo valstybinės socialinio draudimo invalidumo pensijos dalis 1242,67 Lt sumai. Pareiškėja liko gyventi santuokoje įgytame bute, juo rūpinosi, mokėjo jo išlaikymo mokesčius, atliko kapitalinį buto remontą. Dukra A. J. ir sūnus R. B. į vyro palikimo dalį nepretenduoja ir atsisako pavedėjimo teisės. Pareiškėja nori įteisinti palikimo priėmimą, tačiau negali kitokiu būdu gauti palikimo priėmimo faktą patvirtinančius dokumentus.

Motyvuojamoji dalis

Pareiškimas tenkintinas iš dalies.

Paveldėjimas - tai mirusiojo asmens turtinių teisių, pareigų ir kai kurių asmeninių neturtinių teisių perėjimas jo įpėdiniams pagal įstatymą arba testamentą. Paveldimi materialūs dalykai (nekilnojamieji ir kilnojamieji daiktai) ir nematerialūs dalykai (vertybiniai popieriai, patentai, prekių ženklai ir kt.), palikėjo turtinės teisės ir turtinės

prievolės, įstatymų numatytais atvejais intelektinė nuosavybė ir kitos įstatymų nustatytos turtinės teisės bei pareigos (Civilinio kodekso 5.1 straipsnio 1 dalis ir 2 dalis). Įpėdinio nuosavybės teisės į palikimą atsiradimo pagrindas yra vienašalis įpėdinio sandoris - palikimo priėmimas, o ne paveldėjimo teisės liudijimo išdavimas ar jo įregistravimas viešajame registre. Įstatymas leidžia įpėdiniui priimti palikimą faktiškai pradedant valdyti paveldimą turtą. Priimtas palikimas laikomas priklausančiu įpėdiniui nuo palikimo atsiradimo dienos (CK 5.50 straipsnio 1 dalis).

Bylos rašytiniai duomenys patvirtina, kad palikėjas V. B. buvo pareiškėjos sutuoktinis (b.l. 6), jis mirė (duomenys neskelbtini), įrašo Nr. 119 (b.l. 5). Prienų rajono 2-ojo notaro biuro notarės liudijimas patvirtina, kad paveldėjimo byla dėl paveldėjimo teisės liudijimo išdavimo į V. B. palikimą nepradėta (b.l. 10). Mirusiajam V. B. liko neišmokėta 1242,67 Lt valstybinės socialinio draudimo invalidumo pensijos dalis (b.l. 7), be to, palikėjas santuokoje su pareiškėja bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise buvo įgijęs butą, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantį (duomenys neskelbtini) (b.l. 9), registruotą pareiškėjos A. B. vardu. Palikėjas turėjo du vaikus – sūnų R. B. (b.l. 11) ir dukrą A. B. (po santuokos – J.) (b.l. 11, 14, 15, 26). R. B. 2013 m. kovo 26 d. padavė pareiškimą dėl V. B. palikimo atsisakymo (b.l. 12-13), kuris patvirtintas notaro, A. J. taip pat notaro patvirtintu pareiškimu 2013 m. sausio 8 d. atsisakė V. B. palikimo (b.l. 16). Kitų pirmos eilės paveldėtojų pagal įstatymą be pareiškėjos nėra, duomenų apie V. B. testamentą taip pat nėra. LESTO, AB 2012 m. spalio 23 d. pažyma patvirtina, kad pareiškėja 2012 m. lapkričio 26 d. nebuvo skolinga už jos butui (duomenys neskelbtini) tiekiamą elektros energiją (b.l. 17), UAB „Prienų vandenys“ 2012 m. lapkričio 26 d. pažyma patvirtina, kad pareiškėja yra sudariusi sutartį dėl vandens tiekimo butui (duomenys neskelbtini) ir skolų vandens tiekėjui neturi (b.l. 18), UAB „Prienų energija“ 2012 m. lapkričio 27 d. pažyma patvirtina, kad iki 2012 m. lapkričio 1 d. yra sumokėta už butui (duomenys neskelbtini) suteiktas šiluminės energijos tiekimo paslaugas (b.l. 19), Daugiabučio namo savininkų bendrijos „Energija“ pirmininkės 2012 m. lapkričio 27 d. pažyma patvirtina, kad pareiškėja laiku moka bendrijai priklausančius namo, kuriame yra jos butas, (duomenys neskelbtini), eksploatacijos, laiptinių apšvietimo mokesčius, ji įvykdė įsipareigojimus pagal 2010 m. gegužės 17 d. lėšų kaupimo šildymo sistemos pertvarkymo sutartį (b.l. 20-21). Prienų seniūnijos pažyma patvirtina, kad pareiškėja viena gyvena bute (duomenys neskelbtini) (b.l. 22).

Kaip matyti iš byloje esančių duomenų ir pareiškėjos paaiškinimų, palikimas atsirado V. B. mirties momentu, t.y. 2003 m. rugsėjo 7 d. (CK 5.3 straipsnio 1 dalis). Pareiškėja vyrą palaidojo savo lėšomis. Po sutuoktinio mirties pareiškėja iš karto priėmė mirusiojo palikimą – jam bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausiusio buto dalį, perėmė jo asmeninius daiktus, indus, baldus, pinigus, palikėjo turtą prižiūrėjo, juo rūpinosi, taip pradėdama paveldimą turtą valdyti, juo rūpintis kaip savo turtu ir tokiu būdu per įstatymo nustatytą trijų mėnesių terminą faktiškai priimdama palikimą. Kitų paveldėtojų, priėmusių palikimą ar pretenduojančių į jį, nėra. Ar įpėdinis priėmė palikimą, svarbiausią reikšmę turi įpėdinio valios priimti palikimą išreiškimas, o ne jos įforminimas. Tai patvirtina ir CK 5.51 straipsnio 1 dalis, numatanti, kad įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, jeigu jis pradėjo valdyti turtą, juo rūpintis kaip savo turtu (valdo, naudoja ir juo disponuoja, prižiūri jį), kreipėsi į teismą, išreikšdamas valią priimti palikimą. Be to, įpėdinis pradėjęs valdyti kokią nors palikimo dalį ar net kokį nors daiktą, laikomas priėmusiu visą palikimą (CK 5.51 straipsnio 1 dalis). Taigi, nors pareiškėja palikimo priėmimo fakto tinkamai neįformino, laikytina, kad ji faktiškai priėmė 2003 m. rugsėjo 7 d. mirusio jos sutuoktinio V. B. palikimą.

Vertinant šių įrodymų visumą, darytina išvada, kad pareiškėja po savo sutuoktinio V. B. mirties 2003 m. rugsėjo 7 d. priėmė palikimą, faktiškai pradėdama paveldimą turtą valdyti. Kitokiu būdu gauti šį faktą patvirtinančių dokumentų pareiškėja negali, todėl palikimo priėmimo faktas nustatytinas teismine tvarka. Esant išreikštai pareiškėjos valiai priimti palikimą bei pradėjus valdyti jos sutuoktiniui V. B. priklausiusį turtą, nustatytinas palikimo priėmimo faktas (Civilinio proceso kodekso 444 straipsnio 2 dalies 8 punktas).

Pareiškėjos prašymas išduoti jai paveldėjimo teisės liudijimą atmestinas, nes pagal CK 5.66 straipsnio 1 dalies nuostatas tai ne teismo, o palikimo atsiradimo vietos notaro atliekama funkcija.

Bylos nagrinėjimo metu sudariusios 7,60 Lt išlaidos už procesinių dokumentų siuntimą, kaip mažesnės už Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1R-261/1K-355 nustatytą minimalią valstybei priteistinų bylinėjimosi išlaidų sumą, iš pareiškėjos A. B. nepriteistinos (CPK 92, 96 straipsniai.).

Rezoliucinė dalis

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 268-270, 448 straipsniais,

nusprendžia:

pareiškimą tenkinti iš dalies.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą paveldėjimo tikslu, kad A. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) po savo vyro V. B., asmens kodas (duomenys neskelbtini) mirties (duomenys neskelbtini) priėmė palikimą, pradėjusi jį faktiškai valdyti.

Likusioje dalyje pareiškimą atmesti.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Kauno apygardos teismui per Prienų rajono apylinkės teismą.

Teisėja Inga Liubinienė